

Muuramen strategia ja toimeenpano-ohjelma

Visio 2035

Maailman onnellisin

Muurame

*Luomme edellytyksiä muuramelaisten
onnelliselle arjelle ja vapaa-ajalle.*

Arvot

Arvot ohjaavat Muuramen kunnan toimintaa ja päätöksentekoa.

Asukaslähtöinen

- Kehitämme toimintaamme huomioiden kaikki ikä- ja asukasryhmät. Kysymme ja hyödynnämme asukkaiden mielipiteitä kunnan kehittämässä. Olemme avoimia ja asiointi kanssamme on sujuvaa ja helppoa.

Rohkea

- Olemme avoimia tulevaisuudelle sekä uusille ideoille ja kokeiluille. Uskallamme tehdä päätöksiä ja lähestymme asioita luovasti ja ratkaisukeskeisesti.

Vastuullinen

- Toimimme vastuullisesti ja luotettavasti. Kehitämme Muuramea kestävästi tuleville sukupolville.

Asuminen, liikenne ja elinympäristö

Monipuolinen eri tarpeita ja ikäryhmiä huomioon ottava asuminen

Tarjoamme monipuolisia ja viihtyisiä tontteja sekä asumisvaihtoehtoja eri puolilla Muuramea. Uudet alueet liittyvät kestävästi olemassa oleviin alueisiin. Jo olemassa olevia alueita sekä uusia alueita kehitetään laaja-alaisesti tarpeiden mukaan.

Hiilineutraali Muurame 2035

Suosimme uusiutuvien energialähteiden hyödyntämistä kunnan eri toiminnoissa kuten asumisessa ja liikenteessä. Kehitämme kiertotaloutta osana ilmastotyötä. Edistämme kestäviä liikkumisen muotoja sekä ympäristöystävällisiä toimintatapoja.

Hyvää elämää tukeva ja turvallinen elinympäristö

Otamme huomioon palveluiden saavutettavuuden sekä asukkaiden moninaisuuden elinympäristöjä suunniteltaessa. Panostamme lähialueen liikenneyhteyksiin mm. turvallisia kevyenliikenteen reittejä kehittämällä. Edistämme aluesuunnittelussa mahdollisuuksia nauttia lähiluonnosta sekä vesi- ja viheralueista.

Hyvinvointi, osallisuus ja sujuva arki

Lasten ja nuorten hyvinvointi, turvallinen kasvu ja osallisuus

Kehitämme oppimisympäristöjä varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Jokaisella lapsella ja nuorella on mahdollisuus harrastaa. Tunnistamme varhain lasten ja nuorten huolia ja annamme tukea. Edistämme lasten ja nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksia. Tuemme perheiden ja kotien arkea ja hyvinvointia.

Mutkattoman asioinnin Muurame

Muuramessa tarjoamme selkeät palvelukanavat ja etsimme ratkaisuja yhdessä kuntalaisten, järjestöjen ja yritysten kanssa. Myös uuden kuntalaisen on helppo asettua kuntaan ja asioiminen kunnassa on sujuvaa ja helppoa.

Aktiivinen ja tyytyväinen kuntalainen

Mahdollistamme kaikkien osallistumisen ja kehitämme osallistumisen keinoja. Teemme yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa. Kehitämme monipuolisia kulttuuripalveluja yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Kehitämme Liikkuva Muurame – toimintaa. Tarjoamme luonnonläheisiä harrastamisen ja liikkumisen mahdollisuuksia kaikenikäisille.

Johtaminen ja talous

Mahdollistava kuntatalous

Huolehdimme, että kustannustehokkuus, laatu ja vaikuttavuus palveluiden tuottamisessa paranee. Arvioimme myös palveluiden tuottamistapoja. Kunnan omistukset ovat tehokkaassa käytössä ja omistajapolitiikka on aktiivista ja ajantasaista.

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö

Panostamme ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun sekä esihenkilö- ja työyhteisötaitojen kehittämiseen. Henkilöstön ideoita ja näkemyksiä hyödynnetään kunnan toiminnan kehittämisessä.

Verkostoyhteistyö

Ylläpidämme ja kehitämme kuntien ja muiden sidosryhmien välistä yhteistyötä toiminnan eri tasoilla.

Visio 2035:

Maailman onnellisin Muurame

Arvot: Asukaslähtöinen, rohkea ja vastuullinen

Vetovoima ja yrittäjäaktiivisuus

Sijainnin hyödyntäminen ja tunnettavuuden lisääminen
Elinkeinoelämän edelläkävijä

Asuminen, liikenne ja elinympäristö

Monipuolinen eri tarpeita ja ikäryhmiä huomioon ottava asuminen
Hiilineutraali Muurame 2035
Hyvää elämää tukeva ja turvallinen elinympäristö

Hyvinvointi, osallisuus ja sujuva arki

Lasten ja nuorten hyvinvointi, turvallinen kasvu ja osallisuus
Mutkattoman asioinnin Muurame
Aktiivinen ja tyytyväinen kuntalainen

Johtaminen ja talous

Mahdollistava kuntatalous
Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö
Verkostoyhteistyö

Näitä seuraamme

Asukasmäärä

Työpaikat

Suosittelijat

HYTE-kerroin

Talouden tunnusluvut

Sairauspoissaolot

Toimeenpano-ohjelman rooli

- **Työkalu muutoksen aikaansaamiseksi ja varmistamiseksi**
  - Kuntastrategiaa toteutetaan erillisellä strategian toimeenpano-ohjelmalla sekä talousarviossa asetettavilla vuotuisilla tavoitteilla.
  - Strategian toimeenpano-ohjelmaa tarkastellaan vuosittain keväällä. Samassa yhteydessä tarpeen mukaan arvioidaan ja tarkennetaan valtuustokauden tavoitteita.
- **Vaikuttavuudeltaan olennaisia ja valikoituja toimenpiteitä, jotka aiheuttavat konkreettisia muutoksia toiminnassa ja sen tuloksissa**
  - Sisältää myös lautakuntien hankkeita, tarvittaessa myös taloudellinen resursointi
  - Merkittävimmät hankkeet, ei kaikkea tekemistä.
  - Selkeitä toimenpiteitä tai painopisteitä tuleville vuosille (2023-)
- **Mahdollistaa tarvittaessa nopean reagoinnin (vrt strategia)**
  - Jos valittu strategia ei toteudu, niin muutetaan toimenpideohjelmaa.
  - Arvioidaan ja päivitetään jatkossa keväisin tilinpäätöskäsittelyn jälkeen.

Strategian toimeenpano-ohjelma

Vetovoima ja
yrittäjäaktiivisuus

1. Sijainnin hyödyntäminen ja tunnettuuden lisääminen
2. Elinkeinoelämän edelläkävijä

1. Ysitien alueen elinvoiman kehittäminen
2. Yrittäjyyden ehjä polku ja innovaatiotoiminnan ja -pankin kehittäminen

Asuminen,
liikenne ja
elinympäristö

3. Monipuolinen eri tarpeita ja ikäryhmiä huomioonottava asuminen
4. Hiilineutraali Muurame 2035
5. Hyvää elämää tukeva ja turvallinen elinympäristö

3. Monipuolinen tonttivaranto
4. #KestäväMuurame
5. Kevyenliikenteen reittisuunnitelman laatiminen

Hyvinvointi,
osallisuus ja
sujuva arki

6. Lasten ja nuorten hyvinvointi, turvallinen kasvu ja osallisuus
7. Mutkattoman asioinnin Muurame
8. Aktiivinen ja tyytyväinen kuntalainen

6. Asiakslähtöisyyden kehittäminen lasten ja nuorten palveluissa
7. Kunnan verkkopalvelujen kehittäminen
8. Sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen

Johtaminen ja
talous

9. Mahdollistava kuntatalous
10. Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö
11. Verkostoyhteistyö

9. Omistajapoliittisten linjausten päivittäminen
10. Esihenkilötyön vahvistaminen
11. Hyvinvointialueuudistuksen ennakointi ja yhteistyön toimintatapojen kirkastaminen

Toimenpiteiden vastuuhenkilöt

Strategia	Toimenpide	Vastuuhenkilöt
1	Ysitien alueen elinvoiman kehittäminen	Kunnanjohtaja, kehittämisjohtaja, yritysasiantuntija
2	Yrittäjyyden ehjä polku ja innovaatiotoiminnan ja -pankin kehittäminen	Kunnanjohtaja, yritysasiantuntija
3	Monipuolinen tonttivaranto	Kunnanjohtaja, kehittämisjohtaja
4	#KestäväMuurame	Hallintojohtaja, viestinnän asiantuntija
5	Kevyenliikenteen reittisuunnitelman laatiminen	Kehittämisjohtaja
6	Asiakaslähtöisyyden kehittäminen lasten ja nuorten palveluissa	Sivistysjohtaja
7	Kunnan verkkopalvelujen kehittäminen	Hallintojohtaja, ICT-palvelut, viestinnän asiantuntija
8	Sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen	Kunnanjohtaja, kaikki toimialajohtajat, viestinnän asiantuntija
9	Omistajapoliittisten linjausten päivittäminen	Kunnanjohtaja, talousjohtaja
10	Esihenkilötyön vahvistaminen	Kunnanjohtaja, kaikki toimialajohtajat, henkilöstöpäällikkö
11	Hyvinvointialueuudistuksen ennakointi ja yhteistyön toimintatapojen kirkastaminen	Kunnanjohtaja, hallintojohtaja, sivistysjohtaja

Toimenpiteiden budjetointi

Strategia	Toimenpide	Budjettiin
1	Ysitien alueen elinvoiman kehittäminen	Sillanniityn teollisuuspuiston rakentaminen ja markkinointi Liiketontin kilpailutus
2	Yrittäjyyden ehjä polku ja innovaatiotoiminnan ja -pankin kehittäminen	Kehitetään yrittäjien ja nuorten välistä verkostoitumista Yritysasiantuntija tukee start up –yritysten käynnistymisvaihetta
3	Monipuolinen tonttivaranto	Huomioidaan osana kaavoitusta
4	#KestäväMuurame	Mainoskampanja, uutisnostot Kunnan kestävän kehityksen toimien näkyväksi tekeminen Oman #kestäväMuurame logon kehittäminen julkaisuissa käytettäväksi
5	Kevyenliikenteen reittisuunnitelman laatiminen	Osana kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa vuoteen 2030
6	Asiakaslähtöisyyden kehittäminen lasten ja nuorten palveluissa	Hyvinvoinnin ja palveluiden lautakunnan vastuualueella sektorikohtaisissa suunnitelmissa talousarviossa Nuorisovaltuuston toiminnan jäntevoittäminen
7	Kunnan verkkopalvelujen kehittäminen	Verkkosivuston siirto WordPress-alustalle Kunnan uuden intranetin käyttöönotto Sharepoint-alustalla
8	Sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen	Strategian visualisointi Muuramelainen-lehden sisällön kehittäminen
9	Omistajapoliittisten linjausten päivittäminen	USO 7 –kauden konsultoinnin hyödyntäminen Omistajastrategian laatiminen
10	Esihenkilötyön vahvistaminen	Esihenkilöinfojen järjestäminen säännöllisesti joka 2. kuukausi Toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen Perehdytysohjeiden päivittäminen Hallintoakatemian koulutuspankki käyttöön vuodelle 2023
11	Hyvinvointialueuudistuksen ennakointi ja yhteistyön toimintatapojen kirkastaminen	Toimivien käytänteiden luominen eri organisaatiotasolle, erityisesti huomioiden oppilas- ja opiskelijahuollon tarpeet, USO 7 –kauden konsultoinnin hyödyntäminen

Mittarit

Mittari	Lähtötilanne	Tavoitetaso
Väestömäärä (31.12. tilanne)	10 426 (v. 2021)	+150 asukasta/vuosi
Työpaikkojen määrä	2 811 (2019)	+30 työpaikkaa/vuosi
Luovutettujen tonttien määrä	21	20
Kuntabarometri	Kunta sijoittuu sijoille 1-4	Kunta sijoittuu sijoille 1-3
Yrittäjien suositteluhaluus (NPS)	62 (2021) n=26	65 tai yli vastaajamäärä kasvaa
Asukkaiden suositteluhaluus (NPS)	50 (2021) n=258	55 tai yli vastaajamäärä kasvaa
Kunnan työntekijöiden suositteluhaluus (NPS)	41 (2021) n=34	45 tai yli vastaajamäärä kasvaa
Henkilöstön sairauspoissaolot, kalenteripvää/HTV (kunta-alan keskiarvo 17)	20 (2021)	Vähenee Alhaisempi kuin kunta-alan keskiarvo
HYTE-kerroin (asteikko 0-100)	72 (2021)	80 tai yli
#kestävämuurame, käyttömäärä	Käyttöön vuonna 2023	
Kuntien arviointimenettelyn kriteeristön täyttyminen	Yksikään ei täyty	Yksikään ei täyty
Konsernin lainat, euroa/asukas	4 371 (Tilinpäätös 2021)	Pysytään valtakunnallisen keskiarvon alapuolella

Mittareiden taustatiedot 1/5

- Väestömäärä
  - Maassa vakituisesti asuva väestö.
  - Tieto Tilastokeskukselta.
  - Vuosittainen.
- Työpaikkojen määrä
  - Kunnan työpaikkojen määrä.
  - Tieto Tilastokeskukselta.
  - Vuosittainen.
- Luovutettujen tonttien määrä
  - Kunnan omat tietojärjestelmät.
  - Puolivuositain.

Mittareiden taustatiedot 2/5

- Kuntabarometri (ent. ELPO-tutkimus)
  - Kuntien ja yrittäjien yhteistyötä sekä elinkeinopolitiikan tilaa kartoittava kysely.
  - Tieto Suomen Yrittäjät ry:ltä, saatavissa alueellisesti Keski-Suomen alueelta.
  - Osa-alueet:
    1. Päätöksenteon yrityslähtöisyys
    2. Hankintapolitiikka
    3. Yrityspalvelut
    4. Elinkeinopolitiikan asema kunnassa
    5. Infrastrukturi
    6. Koulutus ja osaaminen
  - **Joka toinen vuosi.** Uusin vuodelta 2022.
- NPS eli nettosuosittelemuindeksi
  - Nettosuosittelemuindeksi on tutkimus, jolla mitataan asiakasuskollisuutta ja sen vaikutusta toiminnan tulokseen.
  - Selvitetään kunnan asukkaiden, kunnan työntekijöiden ja yrittäjien suositteluhalukkuus.
  - Toteutetaan kyselytutkimuksena kohderyhmältä.
  - **Vuosittainen.**

Mittareiden taustatiedot 3/5

- Henkilöstön sairauspoissaolot
  - Kunnan palkkaohjelmasta.
  - Neljännesvuosittain.
- HYTE-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa
  - HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. (thl.fi)
  - Otetaan käyttöön vuoden 2023 alusta.
  - Sisältää yhteensä 20 prosessi- ja tulosindikaattoria.
  - Indikaattorien soveltuvuus arvioidaan määräajoin ja ne ovat vaihtuvia.
  - Sotkanet-järjestelmästä.
  - Vuosittainen.
- #kestävämuurame käyttömäärä
  - Hashtagin käyttömäärät (Facebook, LinkedIn ja Twitter).
  - Neljännesvuosittain.

Mittareiden taustatiedot 4/5

- Kuntien arviointimenettelyn kriteeristö

- Kuntalain (410/2015) 118 §:n mukaan kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos laissa määritellyt erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn (kriisikuntamenettelyn) edellytykset täyttyvät.
- Arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksenä olevia kriteereitä (kriisikuntakriteerit) uudistettiin vuonna 2019, ja niitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.
- Kriisikuntakriteerit:
  - Kunta ei ole kattanut taseen alijäämää 4 vuoden kuluessa TAI
  - Konsernitilinpäätöksen alijäämä euroa/asukas: 1. vuonna vähintään 500, 2. vuonna vähintään 1000 TAI
  - Konsernitilinpäätöksestä lasketut kaikki seuraavat 4 tunnuslukua täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuotena:
    1. Tilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien vastaavan keskimääräisen määrän vähintään 50 %:lla
    2. Tulovero-% on vähintään 2,0 % korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tulovero-%*
    3. Kuntakonsernin tuloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on < 80 %
    4. Tilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on < 0,8

*Painotettu maksuunpantua vastaavilla verotettavilla tuloilla.
- Kunnan omat tietojärjestelmät
- Vuosittain

Mittareiden taustatiedot 5/5

- Konsernilainat, euroa/asukas
  - Kunnan omat tietojärjestelmät, muiden kuntien vertailutieto Tilastokeskukselta.
  - Vuosittainen.

Verrokkina käytettävät kunnat

Kehyskuntaverkoston kunnat

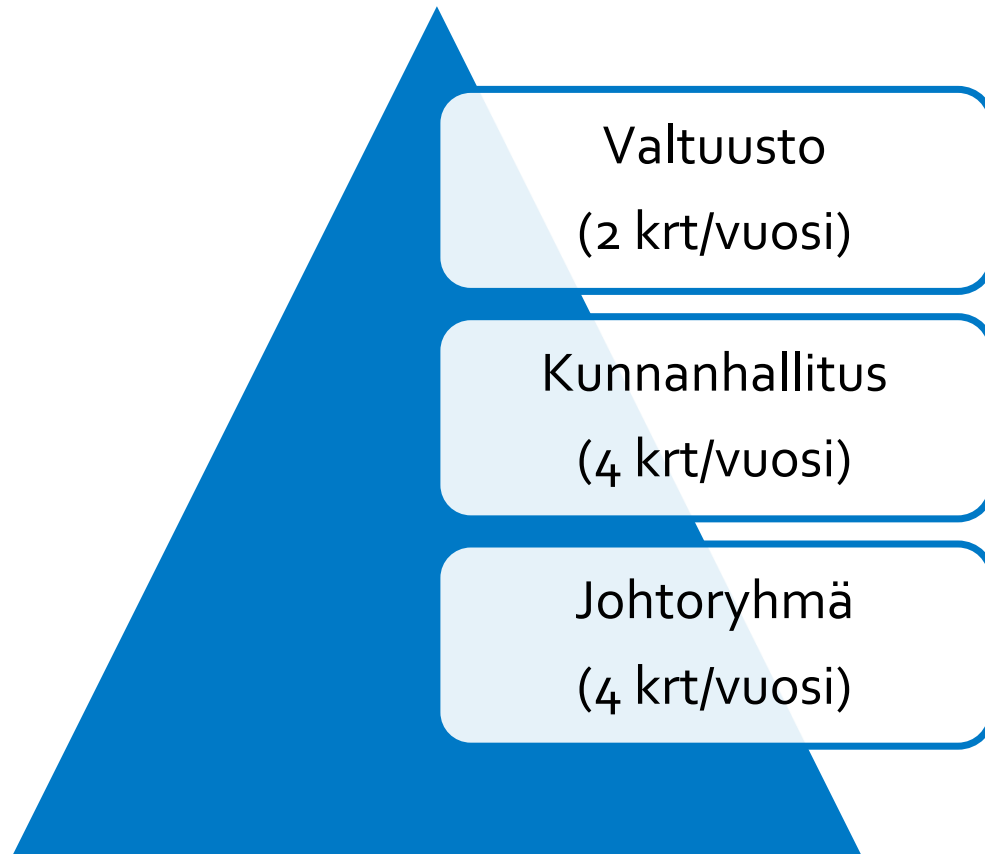
<https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/kaupunkipolitiikka/kehyskuntaverkosto>

Mainittu vertailukuntina myös hyvinvointikertomuksessa vuonna 2021

- Laukaa
  - Jyväskylän seutu
  - 18 788 asukasta
- Liminka
  - Oulun seutu
  - 10 218 asukasta
- Pirkkala
  - Tampereen seutu
  - 20 206 asukasta
- Siilinjärvi
  - Kuopion seutu
  - 21.293 as

Toimenpiteiden seuranta

- Raportoidaan niiden mittareiden osalta, joista data on kulloinkin käytettävissä
- Vuosittainen koonti kaikista mittareista